

Lelkednek sem Art egy kis táplálék

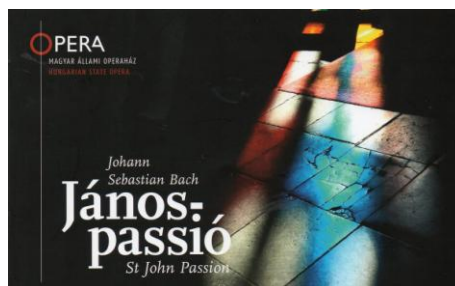
2015. 04. 02. csütörtök Kamra **M / S**

Nincs különösebb hozzáfűzni valóm. Már többször láttuk ezt a színdarabot, mindannyiszor teljesen más volt. Utoljára az Átriumban (Lánykori nevén Május 1 mozi) láttuk „női” előadásban. Itt most a női szerepet nő, a férfi szerepet férfi játszotta, tehát nem a „nemek” változtatásában volt az újítás, akkor miben? Lehet, hogy ennek a színműnek ez a most látott változata volt az igazi arca? Van-e egyáltalán olyanja? Peter Weiss megírta, de ahány rendező, ahány korszak, annyi különböző felfogás. Akkor idézem az író: Az igazi forradalom vajon a társadalom, vagy sokkal inkább önmagunk megváltoztatásában rejlik?

Jó előadás volt, mindegyik színész remekelt. Mellesleg: egy metró szerelvényben játsszák el a színészek a teljes darabot. A színpad hátterében „futottak” a képek, azaz haladt a szerelvény, de néha megáll! Kérdés, hogy a történelem halad ugyan, de néha-néha lefékezi a haladást egy-egy korszak, vajon mennyi időre tehet ezt? És mi van a történelem kerekének visszafordításával? Még nem ültem olyan metró szerelvényben, amely tolatott volna!

2015. 04. 04. szombat Operaház **Bach: János passió**

Karmester	Strausz Kálmán	Evangélista	Mukk József
Jézus	Kovács István	Pilátus	Palermi András
Szoprán	Szemere Zita	Alt	Schöck Atala
Tenor	Megyesi Zoltán	Basszus	Blaszó Domonkos
Zeneszerző	Johann Sebastian Bach		
Angol nyelvű feliratok	Arthur Roger Crane		
Színpadra állítja	Eperjes Károly		
Jelmeztervező	Kárpáti Enikő		
Díszlettervező	Cziegler Balázs		
Koreográfus	Vincze Balázs		

Egy kép az előadásból:

Tulajdonképpen minden szép és jó lett volna, ha nem az Eperjes Károly rendezzi. Bár lehet, hogy tévedek, mert igazán nem hiszem, hogy nagyon sok beleszólása lett volna. Inkább azt kell gondolnom, hogy „politikai jutalomjáték” volt a megbízása, mert az operaházban most van pénz, lehet fizetni. Természetesen azért tenni is kell valamit. (Hát így!)

A háttérben levő üvegablakok a passió jeleneteit ábrázolták, s amikor megtörténik a vonatkozó jelenet, levették a fényt az ablakról. De a jeleneteket el is táncolták, és természetesen elénekelték, abszolút szájbarágós volt az egész.

A háttérben látszódik egy kereszt, amely egészen addig, amíg a Jézus él és végig megy a saját történetén, le van takarva, amikor meghal a kereszten, leveszik a fekete leplet és a főszereplő énekes, Kovács István, szerényen oldalra fordul, a továbbiakban már csak a sziluettje látszik. (Lásd: képen)

Ezeket a redundáns dolgokat bárgyúságnak tartom, és a mindent kétszer mond (jelen esetben háromszor) „magoltató” módszert nem szeretem. (Már Kazimír rendezéseinél sem szerettem!)

Megkaptuk a szöveggönyvet, ebből idézek:

Urunk, uralkodónk,
kinek dicsősége betölti a Földet!
Mutasd meg szenvedésed által, hogy Te,
az igaz Isten fia, minden időkben,
a legnagyobb megaláztatásban is
megdicsőülsz.

Az alapgondolat, tehát jó, de a kivitelezés, a megvalósítás, olyan lett, mint az új Nemzeti Színház. Valahonnan kerítettek pénzt a színház felépítésére, még többet is, mint amennyire szükség lett volna és így minden „közelálló” kapott megbízást. Ettől aztán giccses, szobros, budoár szőnyegpadlós lett az épület. Letisztultság, arányosság, ízlés mind el lettek felejtve az építkezésnél. Hát ilyenre sikeredett a János passió előadása is.

Pedig: gyönyörűen énekelt a kórus, a szólisták a szokásos kiváló formájukat hozták. Bach zenéje pedig nagyon szép.

Nagyon sajnálatos módon ma éppen olyan aktuális, mint volt 300 évvel ezelőtt, úgy tűnik, ennyi idővel vagyunk elmaradva a „fejlett nyugati világhoz” képest, mi most vagyunk ott, ahol a franciák 1700-ban kb.) (Idézet vége.)

De mit nekünk a franciák, és mit nekünk a 300 év! Az a két év számít, ami 2013-tól a mai napig eltelt, mert a helyzetünk jöttányit sem változott, sőt! A darabban csak egy, egyetlen egy embert vezetnek az orránál (hiténél) fogva és a többi hiába figyelmezteti. Orgon nem hisz még a szemének sem. Vajon meddig lehet az orránál fogva kábitani, vezetni egy egész népet?

Bagossy László a rendező és egyetemi tanár játszatja szinte az egész osztályát a darabban. Tehetségesek ezek a fiatalok, csak nagyon hiányzik nekik a Montágh Imre, mert szépen beszélni, úgy hogy Parti szövegét érteni is lehessen, az még nem nagyon megy nekik. Van közöttük egy olyan gyönyörű nő, hogy az öreg Muzsai mind a tíz ujját megnyalná utána, Pálya Pompónia. Rendkívüli szépség, nem az arca, hanem egyben az egész, kicsit teltnék látszik néha, de néha meg karcsúnak, olyan a teste, mint ha rajzolták volna. Kifejezetten férfidöglesztő. Kíváncsi lennék mi lesz majd vele?

A díszlet nagyon szép, ötletes, praktikus. A forgószínpadot pedig a dramaturgiai szempontok szerint, ügyesen használták.

Végül is nagyon jó előadást láttunk, de a Nemzeti Színházban látott darab jobb volt.

2015. 04. 13. hétfő Hangversenyek az Operában című sorozat keretében
Antoni Wit vezényletével **Strauss: Don Juan, Kartowicz: Stanislaw és Anna Oswiecimowie zenekari művét, és Brahms I. szimfóniáját** hallhattuk.

Antoni Wit

Antoni Wit az egyik legismertebb lengyel karmester, a lengyel orsz. nagykövete. Nemzetközi karrierje akkor kezdett emelkedni, amikor 1979-ben megírta a Kazan-versemet, s hamarosan Kazan szimfonikusát dirigálhatta a Szaryny Szimfonikusoknál. 2005 és 2008 között a Karól Filharmonikusok művészeti vezetője volt. Intézkelt a szpanyol Orchester de Navarra vezényletében, emellett a budapesti Filharmonikusok karmesterként. Európa, Amerika és a Szépi-Értel legismertebb zenekarokkal működött együtt. Mintegy 100 koncertjének született, többek között Lisztváry-éjra, Prokofjev zongoraszonataival. Kézirat-tervező – megírta Anton Weir Fok szimfóniát –. Számos CD-en (Grand Prix de la Biennale Académie de Dijon) dolgozott elismeréssel, s több mint tizenhárom leányt az évtől napjainkig. Különböző nemzetközi és hazai művészeti konferenciákon szegelt több előmenetelt. 2003-as Penderesi-tervező Granany-éjra lett.

OPERA

HUNGARIAN STATE OPERA

Hangversenyek az Operában

A BUDAPESTI FILHARMÓNIAI TÁRSASÁG ZENEKARÁNAK KONCERTJEI

2015. április 13., 19:30

R. Strauss ► *Don Juan*
Kartowicz ► *Stanislaw és Anna Oswiecimowie*, op. 12
Brahms ► *I. (c-moll) szimfónia*, op. 68

Vezényel ► **Antoni Wit**
Zenevezető ► **Vár Egyesület, Magyar Építész Kamara, Magyar Építőművészek Szövetsége**

PROFESSOR ANTONI WIT
A BUDAPESTI FILHARMÓNIAI TÁRSASÁG
ZENEKARA

Antoni Wit lengyel karmester, nem csoda hát, hogy bemutatta a szintén lengyel zeneszerző darabját, a Stanislaw és Anna...című művét. Ők egy testvérpár, de külön, egymástól függetlenül nőnek fel, találkoznak, egymásba szeretnek azonnal, majd megtudják, hogy testvérek. Természetesen tragédiába torkollik a szerelmük, mindketten meghalnak.

Brahms I. szimfóniája nagyon pompás mű egy sereg komponistának állít emléket a művében, például Beethovennek (Örömóda). Ezt a művet eredetileg Schumann biztatására kezdi el komponálni Brahms, de mégis jóval Schumann halála után fejezi csak be. Szerethető zeneművet alkotott.

2015. 04.15. szerda Kieselbach Galéria **Batthyány Gyula** műveinek kiállítása

Annyit tudtam, hogy volt a Batthyány-k között egy művész, talán festő, és ennyi. Soha egyetlen ceruzavonását nem láttam. Ehhez képest ezen a kiállításon több terem, illetve a teljes kiállító terem az Ő képeivel volt tele. Honnan kerítették elő? A festőt bebörtönözték, teljes vagyonekbobzásra ítélték, a fia meghalt, a festményei szétszóródtak, vagy éppen ellenkezőleg „össze” valakinél? A galériában azonban rengeteg kép volt (van). Nagyon szépen elrendezve, bemutatva. Egy kis szobában kivetített előadó mutatja be Batthyány Gyula egyik festményét, Széchenyi apoteózis címűt. Ezen képen a festő szinte elmeséli korának történelmét, bemutatja a kor vezető szellemeit, jelezve az adott személy egyéniségét, a másikkal való viszonyát. Szabályos történelmi mese volt a kép ismertetése.

Virágh Judit Galéria **Vaszary** kiállítás

Szintén nagyon szépen megrendezett kiállítást láttunk Virágh Judit Galériájában, Vaszary János műveiből. Például a lépcsős teremben látható strandot ábrázoló kép piros/kék függönyét „megelevenítették”. A terem bejáratánál látható a kabinzáró függöny és a kabinba bemenő hölgy alakja pedig életnagyságban, talán lehet látni a képen. Nagyon jó ötlet, de volt egy „élővé varázsolt” tengerparti kép, ahol a tenger hullámszását vetítették a falra, a képen szereplő hölgy pedig kartonból faragva, életnagyságban állt a paron. Tetszett!

2015. 04. 15. szerda Erkel Színház Verdi: **Aida** Operaház

ERKEL

SZÍNHÁZ

2015. április 15. 18.00 – 21.35
BÉRLETSSZÜNET

Giuseppe Verdi:

AIDA

Opera négy felvonásban, három részben, olasz nyelven, Magyar felirattal

Szövegíró: ANTONIO GHISLANZONI
Magyar nyelvű feliratok: KENESEY JUDIT

Karmester: KESSELYÁK GERGELY
Rendező: MOHÁCSI JÁNOS
Koreográfus: BODOR JOHANNA
Díszlettervező: KHELL ZSOLT
Jelműtervező: REMETE KRISZTA
Karigazgató: STRAUZS KÁLMÁN

Egyiptom királya: SEBESTYÉN MIKLÓS
Amneris, a lánya: KOMLÓSI ILDIKÓ
Aida, első hercegnő: SÜMEGI ESZTER
Radamés, az óók kapitánya - FEKETE ATTILA
Ramfis, főpap: FRIED PETER
Amonasro, Etiópia királya: KÁLMÁNDI MIHÁLY
Főpapnő: HETTER MELINDA
Hírnök: LJVÁRI GERGELY

A Magyar Állami Operaház Zenakara
A Honvéd Pártkar

A honlapon az előzetes emlékeztető szövegére az előadás rövid megemlékezéssel kezdődik.

PERA

Szabados is volt!

Régi vágyam teljesült, láthattam az Aidát. Az örömöm azonban nem valósult meg maradéktalanul, mert nem felújították az operát, hanem újra tervezték, rendezték. Nyilvánvaló, hogy aki most látja először, Verdi, a Szuezi csatorna avatására írt művét, annak tetszeni fog, de aki a hagyományos „egyiptomi” rendezéshez van szokva, már nem annyira. A legnagyobb bajom a rendezéssel az volt, és az, hogy sötét, nagyon sötét lett a darab. Egy olyan országban, ahol „hétágra” süt a Nap, nehéz elképzelni ezt a sötétséget. Ha pedig Mohácsi János (!) a szellemi sötétségre utalt volna, akkor meg nincs igaza, mert az egyiptomiak nem voltak buták, sötétek! Ha pedig az örökké tartó háborúk szellemi sötétségére utalt a rendező, akkor máris átállhatunk az éjszakai életre.

Ami pedig az Aida híres győzelmi seregszemléjét illeti, a díszfelvonulásra gondolok, akkor tényleg elkap a harctéri idegesség, vagy nevető görcs. Viccesnek szánta a rendező, de szerintem szárnalmas volt. Szedett-vedett „vert”-nek tűnő had vonul fel úgy, hogy véresek, koszosak. Eltévedt katona kezdi, vagy mégsem a felvonulást, menet közben elromlik az „őstank” és a díszsorfalból kiájul egy hadfi, éppen úgy, ahogyan ma szoktuk látni a televízióban.

A díszlet sem mondható tökéletesnek! Lényegében egy „légtérben” játszódik az egész mű, ami beszűkítette a teret, nem volt alkalmas a balettre, a felvonulásra, a Nílus-parti jelenetre, továbbá a kriptára sem! (Nem említettem Amneris lakosztályát!) Milyen jelenet maradt ki? Azt is utáltam, hogy a díszlet homlokzatán, dupla neon csík fut körbe, és olyan látványt nyújtott, mint egy 50-es évekbeli lakás, modernnek, luxusnak hitt világítása, a régi festékcsíkok neonnal kiemelve.

A teljes díszlet egy hatalmas templom, ami valóban szükséges, mert a papok jelentősége kétségtelen ebben a darabban, minden lényeges kérdésükre a templomban kapják meg a választ az egyiptomiak. Itt várja Radames a papok döntését, és amíg vár akkor énekl el, minden tenorok álomáriáját, a Celeste Aida kezdetű nótát. Ehhez a helyhez még alkalmas a díszlet, de a többi jelentben alkalmatlanná válik. Voltak problémáim a szereplők mozgásával is, például miért megy be a templomba Amonasro, amikor menekül, és miért jön oldalról a színpadra Amneris, amikor a templomból kellene kijönnie a Nílus-parti jelenetben? Később pedig, mivel nincs más megoldás ebben a díszletben, kriptává kell válnia az egész színpadnak, de akkor hova álljon Amneris?

Miért a rabságba esett etiópok táncolják a nagy balett jelenetet, amikor az Verdi úgy írta meg, hogy a papnők áldozati tánca? Nem tetszett az sem, hogy miért kell egy kislánynak áldozatul esnie, ahhoz, hogy kimondják, Radames hazaáruló, büntetése halál! Ilyen nincs leírva ebben az operában! Vannak még kifogásaim, de ennyi elég lesz. Ami a jelmezeket illeti, beleillettek a „sötétségbe” feketék voltak, sötétek többnyire, de ami a szabásukat, anyagukat, kivitelezésüket illeti tökéletesek, elegánsak voltak.

A zene azonban gyönyörű változatlanul, szerencsére azt nem lehet „átrendezni”. Az énekesek remekeltek, most is, mint mindig az utóbbi időkben. A zenekar szintén kiválóan teljesített, tehát a hangzás maga a tökély! Karmester Kesselyák Gergely, fiatal még, nagy jövő vár rá. Ebben a tekintetben tényleg világszínvonalon állunk. Éppenséggel lehetnének az Európa Unió Metropolitánja!

2015. 04. 18-22. péntek-szombat- vasárnap-hétfő Utazás **Karlovy Varyba**

Négy napot töltöttünk a Barátainkkal, Karlovy Vary-, Plsen-, Nepomuk-, Pisek- és Tábor városokban. Kisebb zöngéktől eltekintve nagyon jó utazás volt, ismét. Ráadásul, az ottaniak nem hallottak az időjárás előrejelzésekről, nem tudták, hogy rossz időnek kellene lennie, így tehát kiváló kiránduló időnk volt, szerencsénkre. Többen alaposan belekóstoltak a cseh sörbe, egészségükre.

2015. 04. 24. péntek Szalon a Susevánál

Előadó: **Szántó Tibor építész**

Téma: Építészek a Városligetbe
tervezett múzeumi negyedről

2015. 04. 26. vasárnap Erkel Színház közönségforgalmú I. emeleti büfé
Giordano: **Fedora**

Mindig a „háttérbe szoruló” kórus tagok léptek ki a névtelenségből, választottak maguknak egy zenés darabot és sima zongora kísérettel előadtak egy, Magyarországon ritkán játszott darabot, a Fedorát.

Várakozáson felüli volt az élmény, eltekintve a nem szokásos nézőtér kényelmetlenségétől, sikerült úgy színpaddá és nézőtérré alakítani a Bernáth Aurél festményeiről híres termet, hogy alkalmassá vált egy kisopera bemutatására.

Tulajdonképpen nem is értem, hogy miért „csak” a kórusban kaptak helyet a közreműködő énekesek, vagy ugródeszkanak tekintik jelenlegi helyüket? Lényeg, hogy már bent vannak az operában? Lehetséges, de ebben az esetben nagy munka vár még rájuk, ahhoz, hogy szóló szerepet kapjanak! (Drukkolok nekik!)

Az opera története kifejezetten érdekes és izgalmas. Gyilkosság történik, Fedora nyomoz, követi a gyilkost, előkészíti a rendőrségnek való kiadását, majd megtudja, hogy a férfi, őlt ugyan, de mégsem bűnös. Fedorának meg kell halnia, mert tevékenysége miatt, két ártatlan ember halt meg.

Szóval nagyon tetszett nekem az előadás, de mégis maradt bennem hiányérzet, a zene hiányzott, a zenekari muzsika. Amíg az Uram elment dolgozni, megkerestem a You Tube-n ezt a Giordano művet (az itthoni közönség az André Chénier című operát ismeri ettől a zeneszerzőtől) és megnéztem, meghallgattam. Természetesen, ha az ember az interneten keres, alkalma nyílik arra, hogy a legjobbat keresse, és találja meg, így találtam rá egy 1997-es Metropolitanban lezajlott előadásra, amit Roberto Abbado vezényelt és Mirella Freni, valamint Plácido Domingo énekelték a két főszerepet. Mondanom sem kell, hogy fergeteges volt. nem is értem miért nem játsszák itthon ezt az operát?

2015. 04. 30. csütörtök Megint elutazunk négy napra (pótolni kell a tavalyi elmaradásokat), utazásunk címe **Bajor kastélyok**, megállunk Salzburgban és Münchenben töltjük a következő két éjszakát. Szintén nem jósolnak jó időt, de hideg nem lesz. A kastélyokban nem fog esni és Münchenben pedig a Glyptothekben kell megkeresnünk a művészettörténet könyvem két ábráját, azaz elhagyjuk a csoportot „elfutunk” a múzeumig, ahol szintén nem fog esni. Nagyon remélem, hogy sikerrel járunk!

A történelmi hűség kedvéért meg kell említenem, nem vettem részt, de az Uram újságcikkírása miatt, megtekintett öt kiállítást, amelyek nagyon különlegesek voltak. Felsorolás következik:

Jelmezek, bábok, színházi tervek címmel nyílt kiállítás Kovács Yvette Alida díszlet- és jelmeztervező és Matyi Ágota látványtervező munkáiból a Józsefvárosi Galériában.

Kovács Yvette Alida jelmeztervei (Koronázási szertartásjáték)

Matyi Ágota bábúi

Vágó Nelly jelmeztervező emlékkiállítása Újlipótvárosi Klub-Galériában
Ugyanezen a napon emléktáblát is avattak a valamikori lakásának házfalán.
(Kassák u.12.)

Blattner - Egy bábos életútja címmel rendeztek kamara kiállítást az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet, Körtermében

Blattner Géza

és a híres „billentyűs” báb

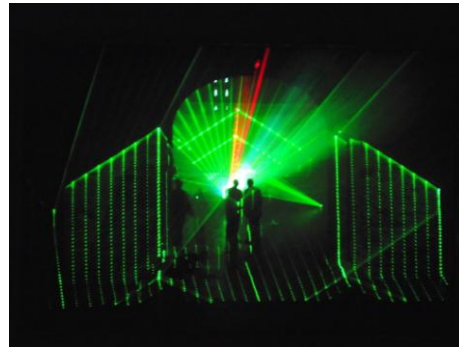
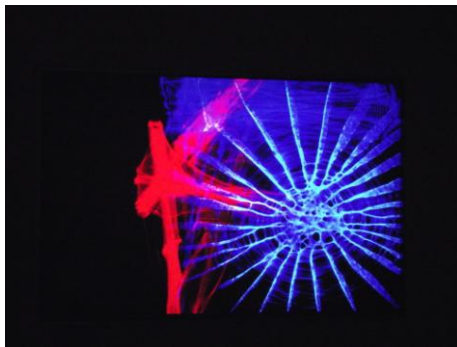
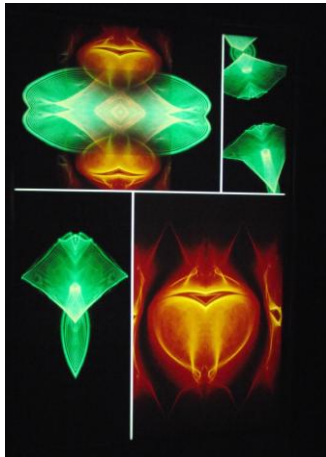
Kelemen László nyomában

címmel látható kiállítás a Bajor Gizi Színházmúzeumban

Kelemen László Alkalmi színpad

Fényút. Csáji Attila kiállítása a Műcsarnokban

Még valami: Annyira egyezik a véleményem a Bojár Gáboréval, hogy úgy gondoltam idemásolom Nektek , olvassátok!

A száz leggazdagabb magyar listáján 15 milliárdos becsült vagyonnal jelen lévő Graphisoft-vezér, Bojár Gábor a propeller.hu-nak beszélt Orbán történelmi bűneiről.

- A politikus megérzi, mit akar a nép és azt csinálja. Az államférfi viszont alakítani tudja, hogy mit akarjon a nép. Nálunk sajnos csak politikusok vannak – mondta Bojár Gábor a Propellernek – Orbán Viktor erősen karizmatikus ember, lehetett volna államférfi is belőle, de nem álmot elég nagyot, maradt politikus. Orbán nemzetellenes, történelmi bűne, hogy nem segítette a magyarokat abban, hogy megtanuljanak a saját lábukra állni: azt, hogy magunkra kell számítani és nem az állam bácsira – mondta a milliárdos.

- Ez nincs benne a reflexeinkben, hiszen ötszáz évig voltunk megszállva. Aztán szabadok lettünk, de ebbe beletartozik az is, hogy felismerjük, nem azt kell várni az államtól, hogy helyettünk oldja meg gondjainkat, hanem csak azt, hogy szolgáltasson és biztosítsa azokat a körülményeket, melyek között gondoskodni tudunk magunkról, a társadalmunkról és az országunkról. Roppant nehéz feladat ezt a tudatot felépíteni, de a Bokros-program után ez nagyon lassan elkezdett kialakulni, hiszen annak ez volt a lényege.

- Nem megszorítás volt, hanem annak tudatosítása, hogy magunkra kell számítanunk, mert az állam nem arra való, hogy helyettünk megoldja a problémáinkat. Ez a folyamat elindult, de Orbán Viktor visszafordította. Ez pedig egy történelmi bűn, mert egy nemzet tudatát teszi tönkre. És Magyarország boldogulása ettől szinte reménytelenné válik.

Üdvözet az olvasónak!

Ibici